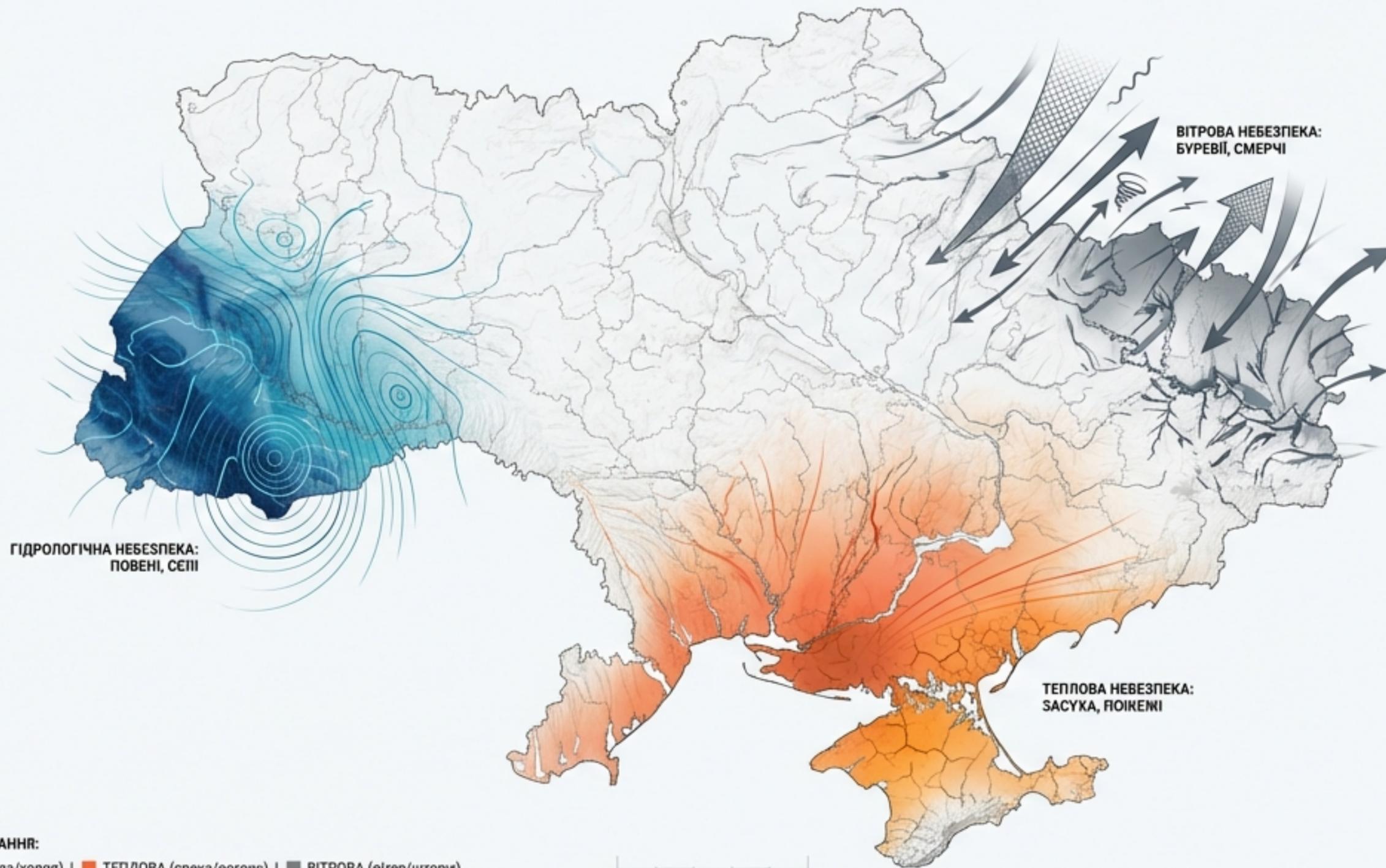

+ 52° N, 51° E

+ 53° N, 40° E

ЕКОЛОГІЧНО НЕБЕЗПЕЧНІ МІТЕОРОЛОГІЧНІ ЯВИЩА В УКРАЇНІ

Аналіз ризиків, статистика та географія поширення природних катастроф

+ 44° N, 24° E

+ 44° N, 40° E

МАСШТАБ ЗАГРОЗИ

240

Катастрофічних подій
за останнє десятиліття

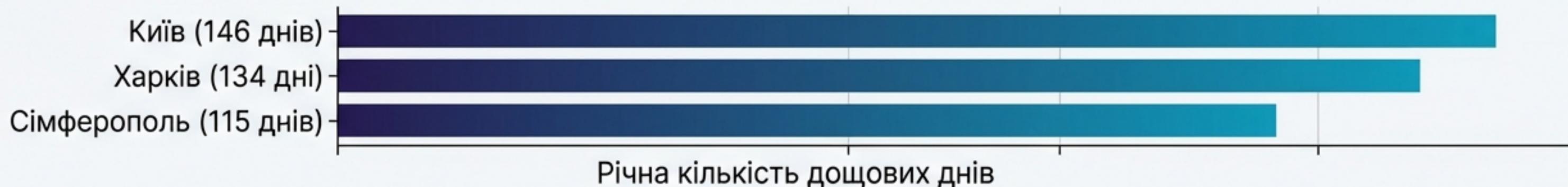
КОЛИ ДОЩ СТАЄ ЗЛИВОЮ

Поріг небезпеки та інтенсивності

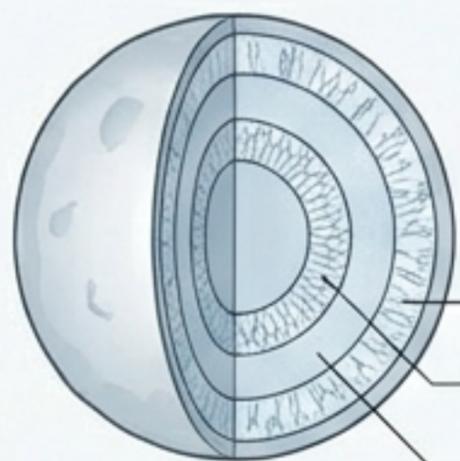
Тривалість	Інтенсивність (мм/хв)
5 хв	0.50
30 хв	0.23
1 година	0.20
6 годин	0.09

Дощ: Краплі діаметром > 0.5 мм.

Злива: Інтенсивний дощ, що перевищує порогові значення матриці.

ГРАД: КРИЖАНА ЗАГРОЗА

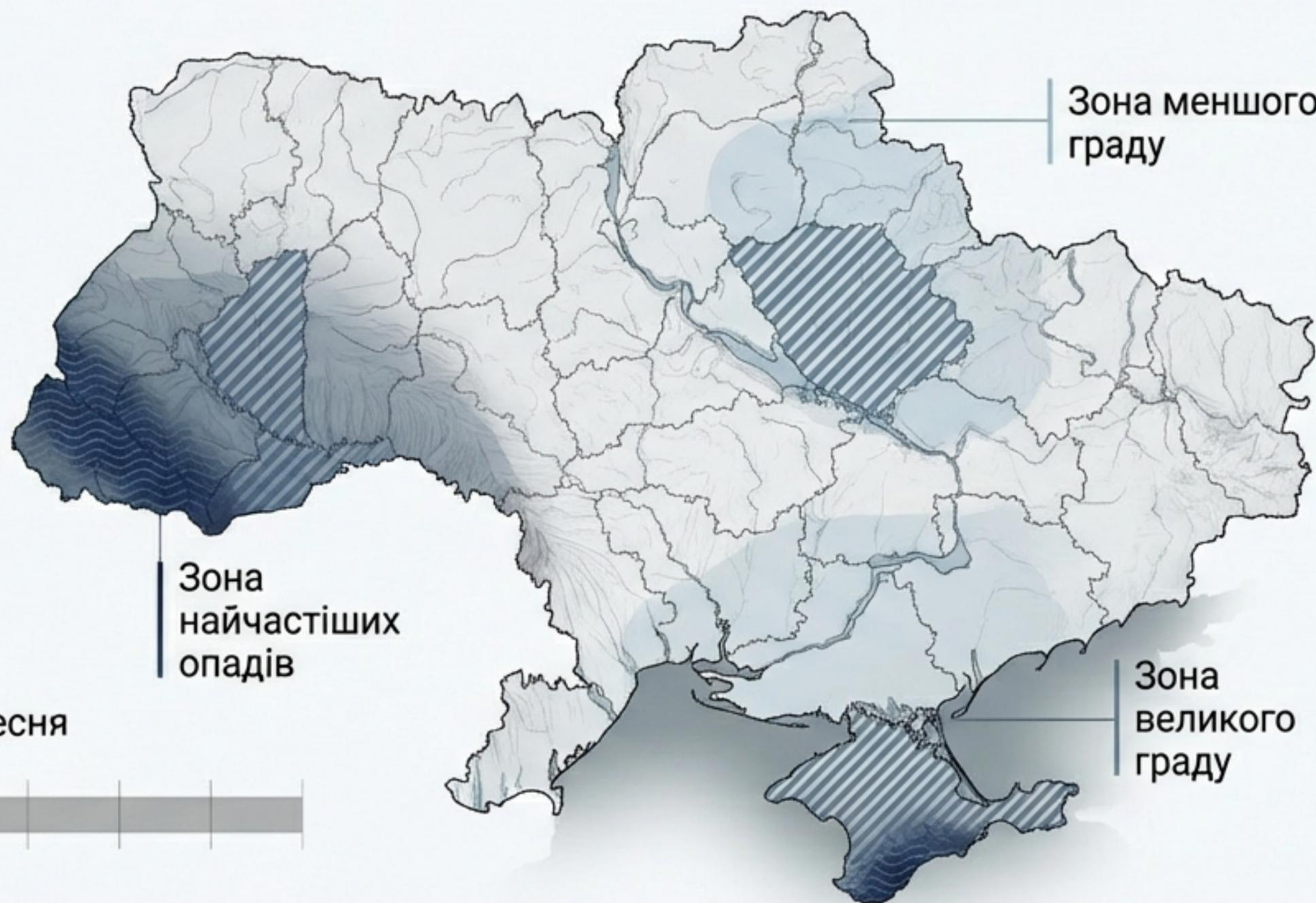
40%

випадків —
дрібний
інтенсивний
град

Кінець Серпня — Середина Вересня

Сезон піку великого граду

СМЕРЧ: ЕНЕРГІЯ АТОМНОЇ БОМБИ

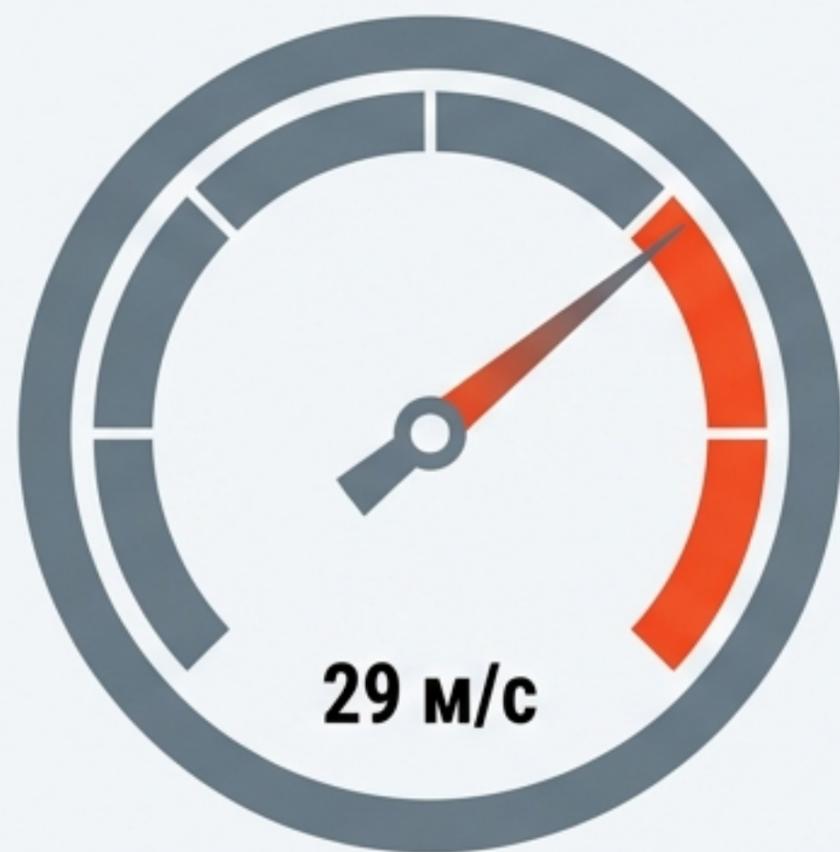
Енергія типового смерчу (радіус 1 км, швидкість 70 м/с) еквівалентна атомній бомбі.

34
випадки
за 20 років

Локалізація:
Степ та
Центральне
Полісся

Сезон:
Серпень

УРАГАНИ ТА ОСІННІ ЦИКЛОНИ

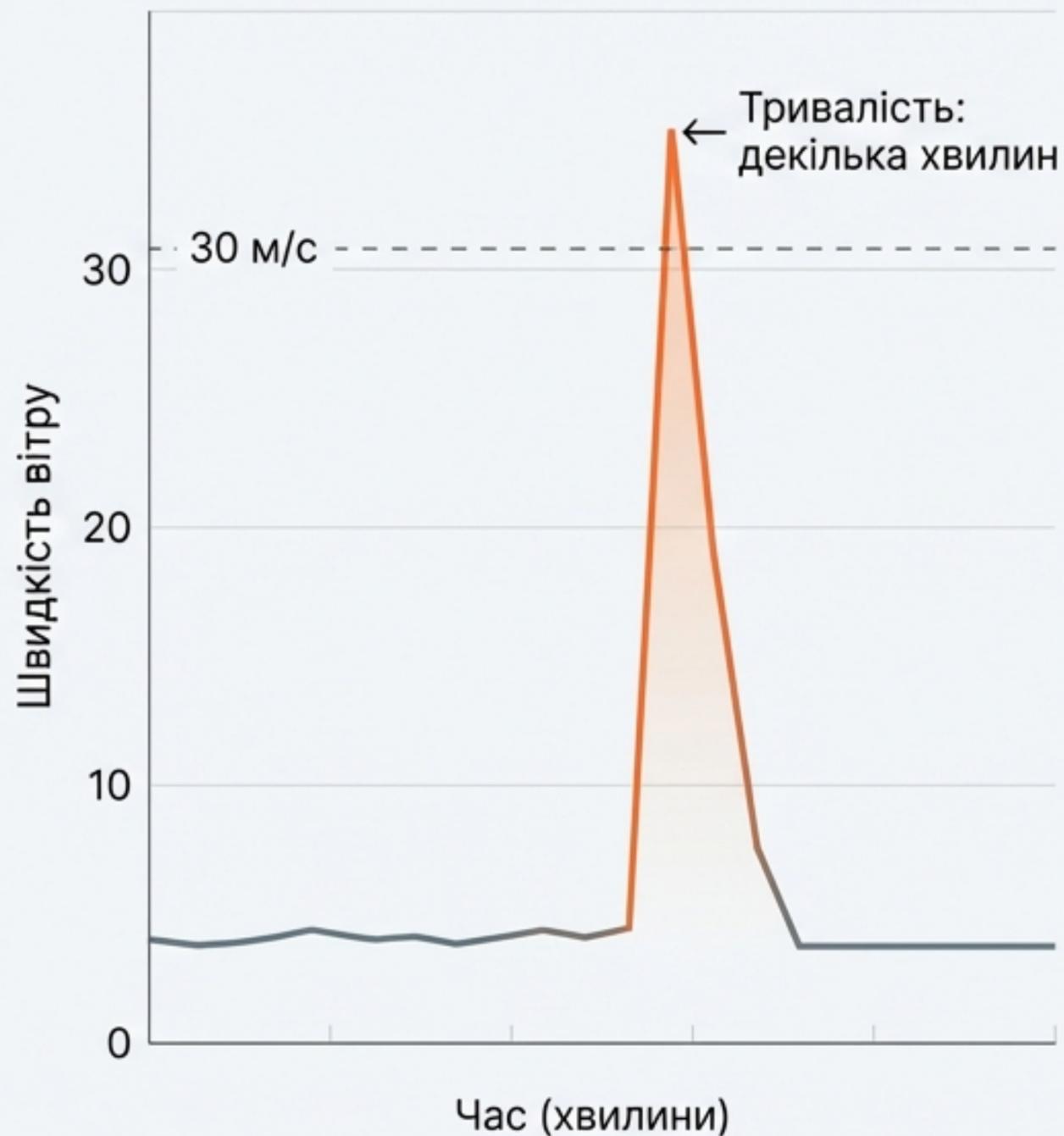

Поріг ураганного вітру
(12 балів Бофорта)

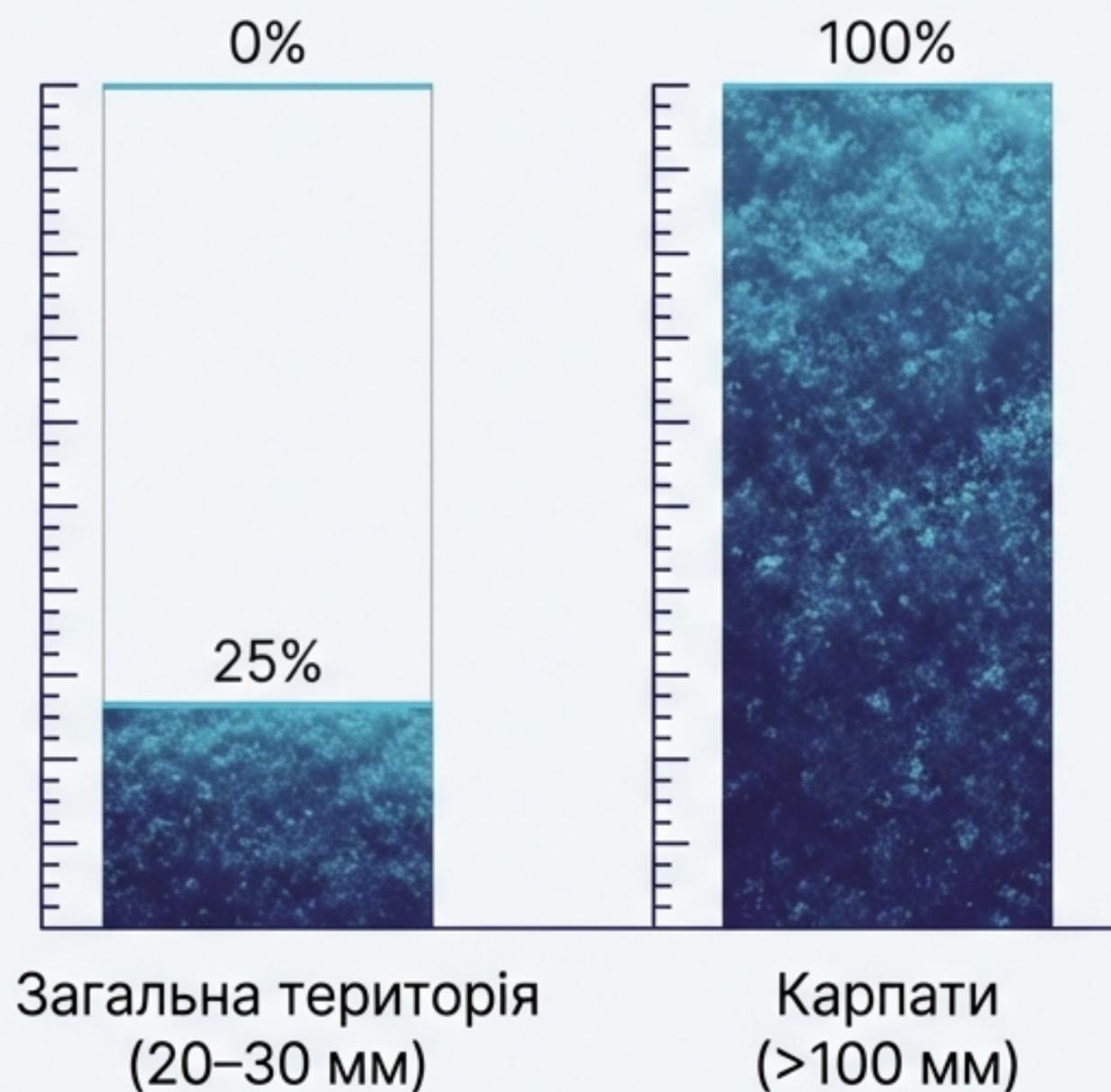

- **Регулярність:**
Вітри >25 м/с майже щорічно.
- **Зони ризику:**
Карпати, Кримські гори, Донбас.
- **Наслідки:**
Підйом рівня моря, руйнування інфраструктури.

ШКВАЛ: РАПТОВИЙ УДАР

ХОЛОДНИЙ ПЕРІОД: СНІГОПАДИ

Частота значних снігопадів

- **1 раз на 3 роки:** Вінниця, Київ, Чернівці, Черкаси, Крим
- **1 раз на 5 років:** Запоріжжя, Дніпро, Суми, Тернопіль

Заметілі: щорічно в Карпатах та на Донбасі.

ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ МОРОЗ ТА ОЖЕЛЕДЬ

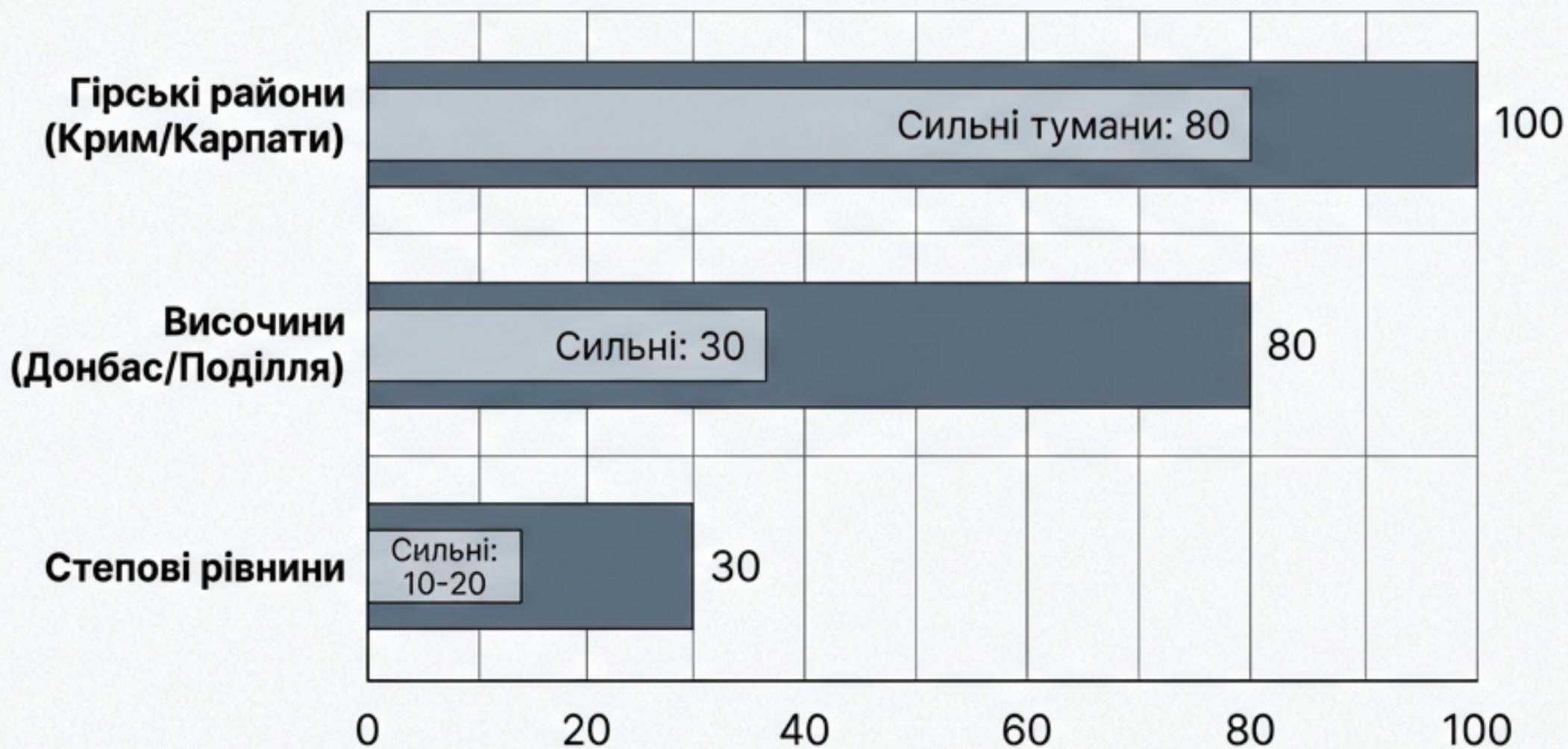
Небезпека визначається не інтенсивністю, а тривалістю (від годин до діб).

Зони ризику ожеледі:

- Донецький кряж
- Приазовська височина
- Волинська височина

ТУМАНИ: НЕВИДИМА ПЕРЕШКОДА

Кількість туманних днів на рік

Сезон: Жовтень – Квітень.

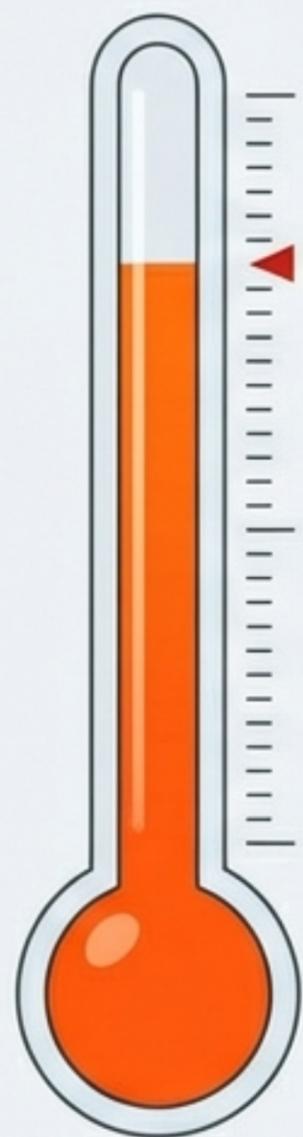

Transport Paralysis
(Параліч транспорту)

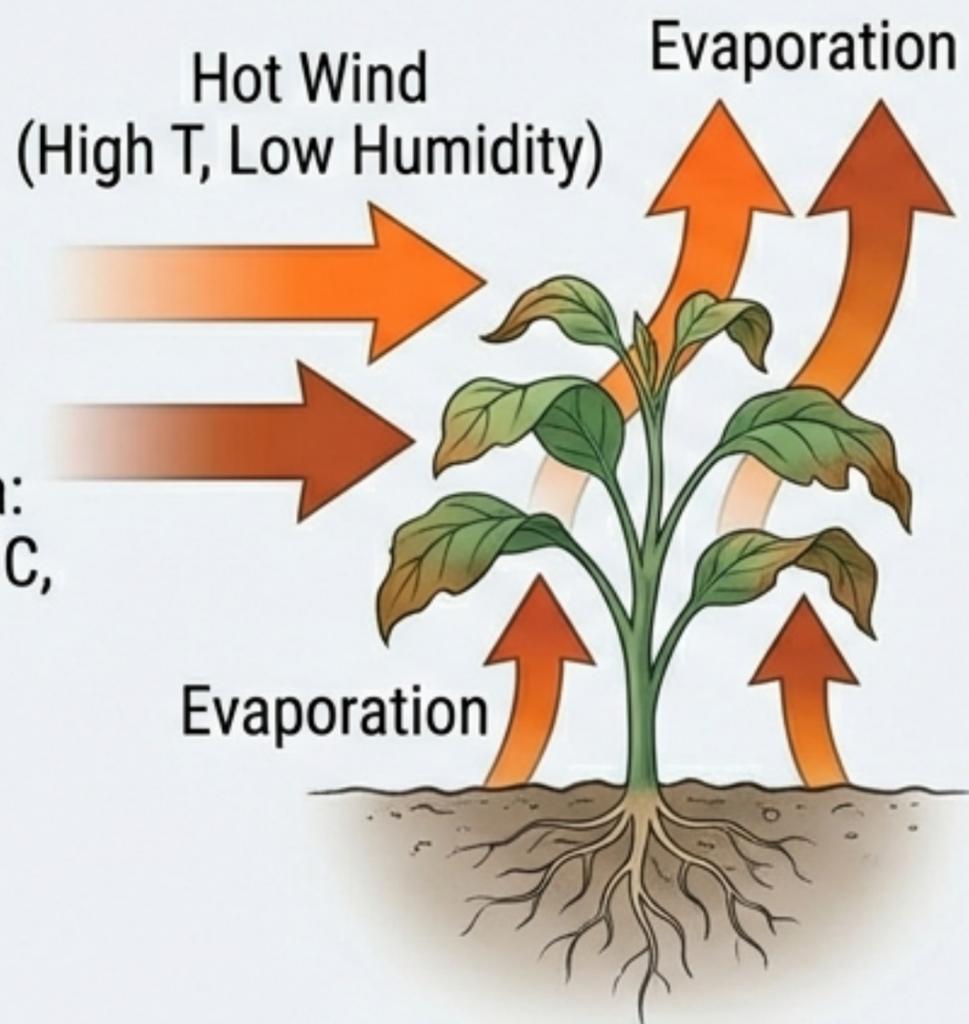
Pollution Accumulation
(Накопичення забруднення)

СПЕКА ТА СУХОВІЇ: ВОРОГ ВРОЖАЮ

40°C

Степова зона:
щорічно >30°C,
екстремуми
>40°C

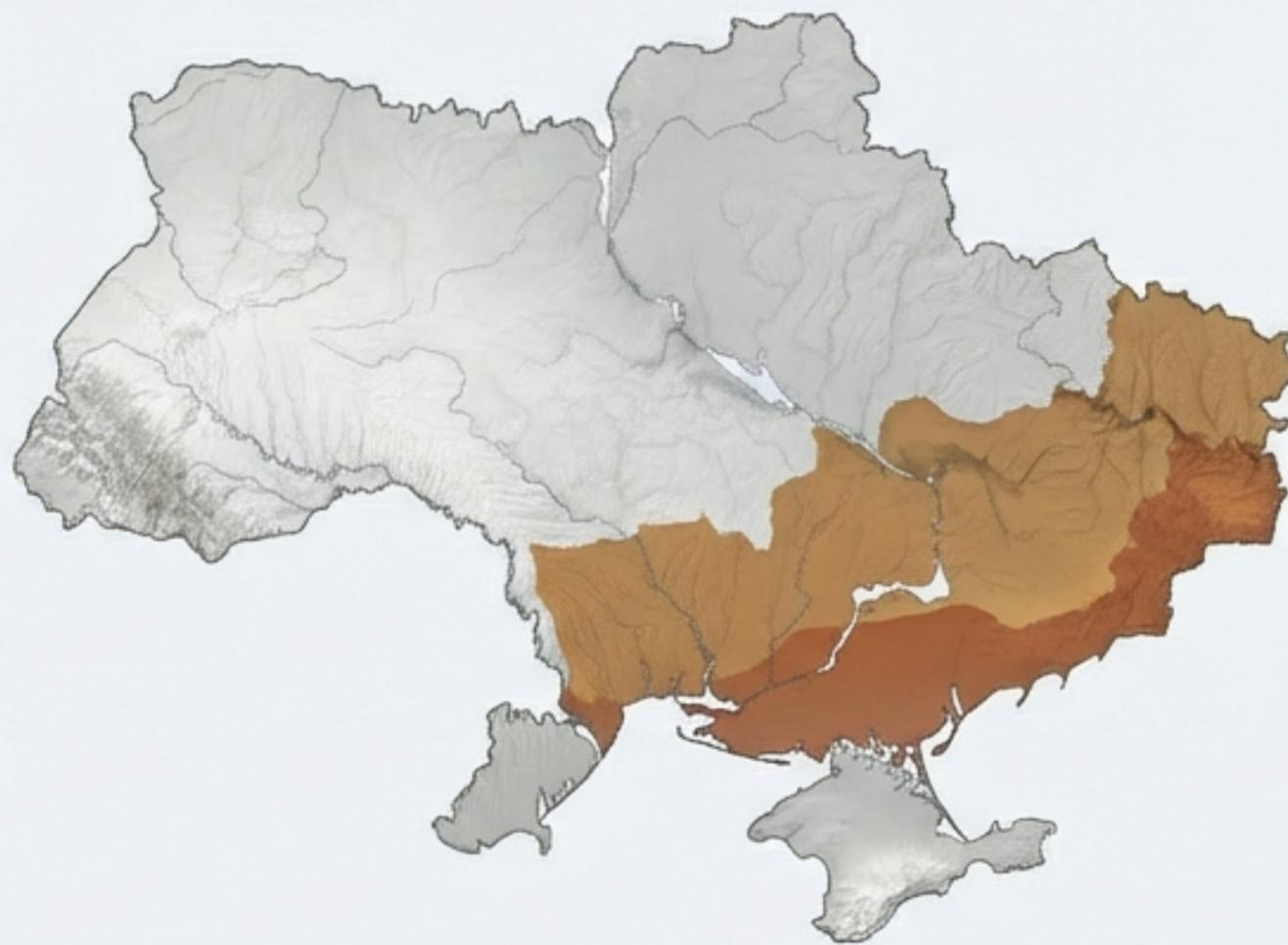

Evaporation

Evaporation

Hot Wind
(High T, Low Humidity)

В'янення та загибель
біоти

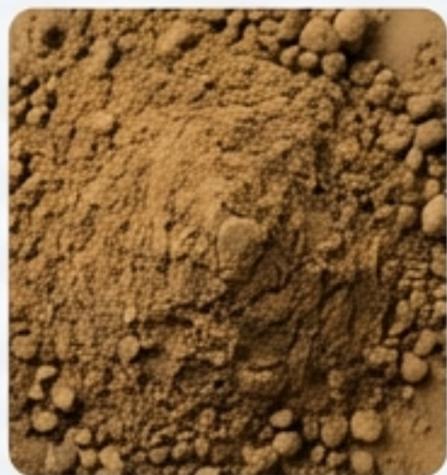
ПИЛОВІ БУРІ

Кольорова класифікація ґрунтів

Найдовша
тривалість (дні)

Чорні
(Чорноземи)

Бурі
(Суглинок /
Супісок)

Червоні
(Окисли заліза)

Білі
(Солончаки)

↑
—
Висота підйому:
1–1.5 км (макс 3 км)

🕒
Тривалість:
1–12 годин

❄️
Зимовий феномен:
Сніжно-пилові бурі

ПРИРОДНІ ПОЖЕЖІ: ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ

КОНТЕКСТ:

Щорічно:
2000–5000 пожеж.

Лісовий фонд:
>7 млн га.

96–98%

Антропогенний фактор
(Недбалість, порушення безпеки)

7–8%

Природні причини
(Блискавки)

**Погода не створює вогонь.
Погода лише прискорює його поширення.**

АНАТОМІЯ ЛІСОВОЇ ПОЖЕЖІ

Crown Fire (Верховий)

- Горить крона
- Швидкість:
8–25 км/год

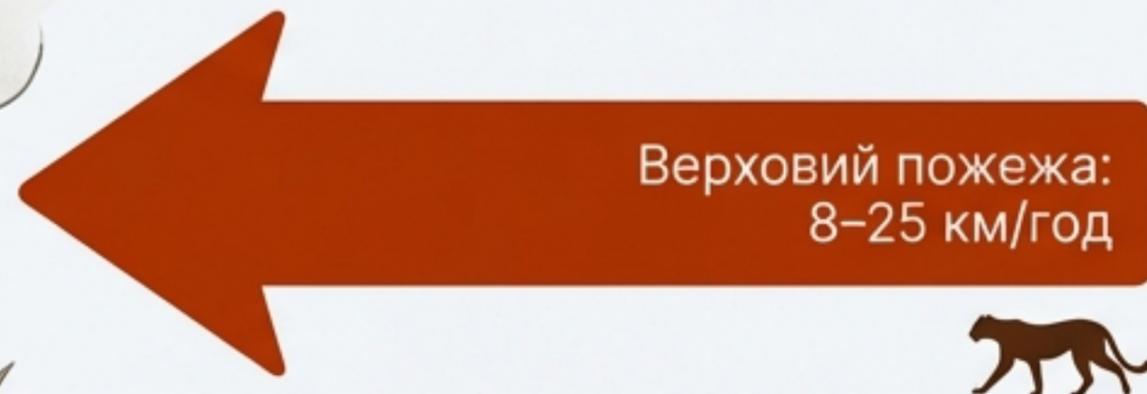
Ground Fire (Низовий)

- Висота полум'я:
1–2 м
- Температура:
900°C
- Швидкість:
до 16 м/хв

Низовий пожежа:
до 16 м/хв

Верховий пожежа:
8–25 км/год

ГЕОГРАФІЯ РИЗИКІВ: ПІДСУМОК

Степова зона
Критичний ризик

Спека

Пилові бурі

Суховії

Пожежі

Ожеледь

Гори (Карпати/Крим)
Динамічний ризик

Зливи

Град

Снігопади

Вітер

Північний Схід / Полісся
Холодовий ризик

Морози

Смерчі

Узбережжя
Морський ризик

Осінні циклони

Шторми

Обледеніння

Обізнаність та підготовка залежать від регіональної специфіки.